

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 207/03-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 19. novembra 2003 predbežne prerokoval sťažnosť A. M., K., vo veci porušenia základných práv zaručených v čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Okresného súdu Košice II z 28. januára 2002 č. k. 18 C 197/93-194 a rozsudkom Krajského súdu v Košiciach z 10. februára 2003 č. k. 15 Co 426/02-212 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť A. M. o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bolo 18. júla 2003 doručené a 21. októbra 2003 doplnené podanie A. M., K. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorým namietal porušenie základných práv zaručených v čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) rozsudkom Okresného súdu Košice II (ďalej aj „okresný súd“) z 28. januára 2002 č. k. 18 C 197/93-194 a rozsudkom Krajského súdu v Košiciach (ďalej aj „krajský súd“) z 10. februára 2003 č. k. 15 Co 426/02-212.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti uviedol, že „Podľa článku 127 ods. 1, 2 v spojení s článkom 130 ods. 1 písm. f) Ústavy Slovenskej republiky, sťažujem sa na nezákonné rozhodnutie Okresného súdu Košice II sp. zn. 18 C 197/93-194 zo dňa 28. 1. 2002 v spojení s nezákonným rozhodnutím odvolacieho Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 15 Co 426/02-212 z 10. 2. 2003, doručeným mi dňa 6. 6. 2003. Uvedenými rozsudkami menované súdy porušili základné práva moje aj mojich príbuzných vystupujúcich na strane žalobcov, ktorých som v uvedených konaniach zastupoval.“

V odôvodnení svojej sťažnosti sťažovateľ uviedol, že:

«Návrhom na začatie obč. súdneho konania zo dňa 29. 1. 1992 som sa s pozostalými dedičmi po našom zomrelom otcovi a manželovi Š. M. domáhal odškodnenia za škodu na zdraví, ktorú mu zapríčinila žalovaná Slovenská republika.

Odškodnenia sme sa domáhali podľa zákona č. 119/1990 Zb. § 23 ods. 1, písm. b) a odsekov 4, 5 a 6 v spojení s § 26.

Jednalo sa o škodu na zdraví v podobe aktívnej tuberkulózy s neschopnosťou akejkoľvek práce.

Okresný súd Košice II, konajúci vo veci pod sp. zn. 18 C 197/93-194 svojím rozsudkom zo dňa 28. 1. 2002 žalobu po 11 rokoch zamietol s odôvodnením, že „žalobkyňa neunesla dôkazné bremeno, keď nepreukázala existenciu príčinnej súvislosti medzi porušením právnej povinnosti a škodou. Z uvedeného dôvodu žalobu zamietol.“

V spise 18 C 197/93 existujú listinné dôkazy, ktoré svedčia o tom, že k poškodeniu zdravia Š. M. došlo vo výkone trestu odňatia slobody v dobe od 1. 9. 1958 do 30. 4. 1959. (...))»

Sťažovateľ ďalej uviedol, že „Žalobkyňa cestou svojho právneho zástupcu podala proti rozsudku prvostupňového súdu dňa 15. 3. 2002 odvolanie. V odvolaní označila rozsudok za zvrátený a namietala aj viacnásobné odňatie zákonnému sudcovi a bezdôvodné prieťahy v konaní. Navrhovala, aby odvolací súd rozsudok prvostupňového súdu zmenil a zaviazal žalovanú stranu uhradiť žalobkyňi a spol. škodu v čiastke 14 863 562,- Sk. Odvolací Krajský súd v Košiciach rozsudok prvostupňového súdu svojím rozsudkom sp. zn. 15 Co 426/02-212 zo dňa 10. 2. 2001 potvrdil bez toho, aby sa námietkami a vôbec obsahom odvolania žalobkyne zaoberal a zdôvodnil prečo ich ignoroval“.

Na základe uvedených skutočností sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd „*podľa ustanovenia § 30 ods. 2 zákona č. 38/1993 upustil od ústneho pojednávania pred Ústavným súdom SR pretože nemožno ani nie je potrebné očakávať ďalšie objasnenie v danej veci*“. Ďalej sťažovateľ navrhol, „*aby ústavný súd podľa ustanovenia § 57 zák. č. 38/1993 Z. z. napadnuté rozhodnutia zrušil pre porušovanie článku 46 ods. 1 v spojení s článkom 47 ods. 3 Ústavy SR o tom, že vo veci rozhodli súdy, ktoré vzhľadom na existujúce listinné dôkazy v príslušnom spise sa usvedčili, že nie sú súdmi nezávislými ani nestrannými aj že zvýhodnili v konaniach žalovanú stranu na úkor žalobcov. Porušili aj ústavný článok 48 ods. 1, 2 Ústavy SR o odňatí žalobkyne zákonnému sudcovi a o bezdôvodných prietahoch konania prevyšujúcich 11 rokov*“.

Z doplnenia sťažnosti, ktoré bolo doručené ústavnému súdu 21. októbra 2003, vyplýva, že „*Sťažovateľ sa domáha, aby ústavný súd po preskúmaní opodstatnenosti predloženej sťažnosti podopretej k nej pripojenými prílohami, zrušil rozsudok odvolacieho Krajského súdu v Košiciach zo dňa 10. februára 2003 pod sp. zn. 15 Co 426/02 ako vecne nesprávny a vrátil vec na ďalšie konanie prvostupňovému súdu. Sťažovateľ sa ďalej domáha, aby prvostupňový súd podľa čl. 46 ods. 3 priznal žalobcom právo na náhradu škody vo výške 17 872 628,- Sk podľa vyčíslenia na pripojenej prílohe.*

Navrhujem Ústavnému súdu, aby mi v konaní pred Ústavným súdom určil advokáta alebo komerčného právnicka s prihliadnutím na zákonné ustanovenie § 19 ods. 3, písm. b) zákona č. 119/1990 Zb. – o súdnej rehabilitácii (...)“.

II.

Ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal (...).

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie ústavný súd nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie sťažnosti pre jej zjavnú neopodstatnenosť absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným rozhodnutím alebo iným zásahom orgánu štátu do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej (mutatis mutandis III. ÚS 138/02 a v ňom citovaná ďalšia judikatúra).

Sťažovateľ namietal porušenie svojho základného práva zaručeného v čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 1 a 2 ústavy rozsudkom Okresného súdu Košice II z 28. januára

2002 č. k. 18 C 197/93-194 a rozsudkom Krajského súdu v Košiciach z 10. februára 2003 č. k. 15 Co 426/02-212.

Zo spisu Okresného súdu Košice II - ktorý si ústavný súd zapožičal - vyplýva, že v právnej veci vedenej na tomto súde pod sp. zn. 18 C 197/93 vystupovala pôvodne ako žalobkyňa B. M., ktorá sa domáhala proti žalovanému - Slovenskej republike, zastúpenej Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky, zaplataenia 330 000 Sk z titulu náhrady škody na zdraví, ku ktorej došlo v súvislosti s väzbou jej nebohého manžela, a sumy 43 800 Sk z titulu náhrady škody v súvislosti s vyhostením nebohého manžela, a to podľa ustanovenia § 23 zákona č. 119/1990 Zb. o súdnej rehabilitácii. V priebehu konania doň vstúpila A. M. na základe osvedčenia o dedičstve č. k. 28 D 453/97.

V čase vynesenia napadnutých rozhodnutí v konaní vedenom na okresnom súde pod sp. zn. 18 C 197/93 a na krajskom súde v konaní vedenom pod sp. zn. 15 Co 426/02 vystupovala ako žalobkyňa A. M., bytom v K., zastúpená A. M., bytom v K., proti žalovanému Slovenskej republike, Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky Bratislava v konaní o náhradu mzdy (po úprave „petitu“).

Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ nebol účastníkom konania, v ktorom bol vydaný napadnutý rozsudok okresného súdu a krajského súdu, vo vzťahu ku ktorým sťažovateľ namieta porušenie svojho práva podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 1 a 2 ústavy. Sťažovateľa ako splnomocneného zástupcu účastníka konania (žalobkyne) nemožno považovať za účastníka konania, ktorý by bol z hľadiska cit. článkov ústavy priamo dotknutý napadnutým rozsudkom okresného súdu a krajského súdu. Z týchto dôvodov pre nedostatok priamej súvislosti medzi namietaným rozhodnutím okresného súdu a krajského súdu a označenými základnými právami ústavný súd podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú (I. ÚS 10/02, I. ÚS 93/03).

Z vyššie uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. novembra 2003